Міністерство освіти і науки України

Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
31.03.2022 р. (протокол № 4)
Ректор
_____ Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА

фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра

Спеціальність – 034 «Культурологія»

Освітня програма – «Культурологія»

Львів-2022

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 034 Культурологія галузі знань 03 Гуманітарні науки на основі ступеня бакалавра (ОКР спеціаліста), здобутого за спеціальністю 034 Культурологія, затверджена на засіданні кафедри теорії та історії культури філософського факультету (протокол № 8 від 17 лютого 2022 р.)

Завідувач кафедри
теорії та історії культури
М.П. Альчук

«__17___»_ 02_ 2022 р.

Затверджено
Вченою Радою філософського факультету
Протокол № _266/7__від 23 лютого 2022 р.

Голова Вченої ради Рижак Л.В.

«_23__»__02__2022 р.

Вступні іспити проводяться на основі екзаменаційних питань навчальних програм фундаментальних та професійно орієнтованих дисциплін навчального плану спеціальності 034 Культурологія: Основи культурології, Історія культурології, Історія світової культури, Історія української культури, Масова культура, Морфологія культури, Регіональна типологія культури, Культурна антропологія, Філософія культури, Міфологія, Семіотика культури, Етика, Естетика, Релігієзнавство.

Перелік орієнтовних питань
фахових вступних випробувань з культурології
для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 034 Культурологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

1. Культура як особлива форма буття.
2. Техніка як соціокультурний феномен.
3. Суспільство і культура.
4. Людина як творіння культури.
5. Культура як спосіб творчої діяльності людини.
6. Еволюція відносин між “культурою” та “людиною” в історії мистецтв.
7. Сутність, структура та функції культури.
8. Людина як творчий суб’єкт культури. Моделювання світу як процес культуротворення.
9. Культура та природа: екологічні проблеми філософії культури.
10. Предметно-практичні та предметно-духовні аспекти взаємодії суспільства та культури.
11. Основні історичні фази взаємодії суспільства та культури.
12. Культура та людина: антропологічні проблеми філософії культури.
13. Людина як творець культури.
14. Культура як спосіб творчої діяльності людини.
15. Мотиватори творчої діяльності. Свобода і творчість.
16. Особливості самобуття культури. Багатовимірність культури.
17. Основні елементи структури культури, закономірності їхньої взаємодії.
18. Матеріальна предметність культури та її основні форми.
19. Духовна предметність культури та її основні форми.
20. Знання як форма духовної предметності культури.
21. Цінність як форма духовної предметності культури.
22. Проєкт як форма духовної предметності культури.
23. Образ як форма предметності художньої культури.
24. Розуміння культури у філософії екзистенціалізму.
25. Проблема культури у “філософії життя”.
26. Традиція та новація в культурі. Традиційна та креативна культури. Фундаменталізм та модернізм.
27. Поняття культурної ідентичності. Культурна ідентифікація.
28. Особливості розвитку української культурологічної думки у XIX – XX ст.

29. Расова, етнічна та національна ідентичність.
30. Теорія цивілізацій. С. Гантінгтон про “зіткнення цивілізацій”.
31. Проблема культурної кризи.
32. Ціннісна теорія культури (В. Віндельбанд, Г. Рікерт).
33. Егалітаристські концепції в філософії культури.
34. Антиегалітаризм як філософсько-світоглядна парадигма.
35. Партикуляризм та універсалізм в культурі.
36. Культурологічні концепції “масового суспільства”.
37. Феномен “маси” в філософії культури ХХ ст.
38. Концепції елітарної культури.
39. Кризові явища в культурі як закономірність культурного розвитку.
40. Тема кризи культури у філософсько-культурологічній думці (О. Шпенґлер, К. Ясперс, Е. Гусерль).
41. Мистецтво як знакова система.
42. Проблема тексту та текстуальності у семіотичних дослідженнях.
43. Природна мова як первинна моделююча система.
44. Мова у дослідженнях О. Потебні.
45. Міф як семіотична система.
46. Роль символу в культурі.
47. Ритуальність культури.
48. Знакова комунікація в культурі.
49. Поняття символу.
50. Поняття знаку в семіотичних дослідженнях.
51. Культура як знакова система.
52. Мова як феномен.
53. Філософія символічних форм Е. Касірера.
54. Ритуал. Символ. Міф.
55. Семіотична модель культури.
56. Знакові системи в культурі.
57. Проблема мови та мовлення в філософії культури ХХ ст.
58. Поняття культури як ціннісного феномену.
59. Поняття світової культури.
60. Проблема динаміки культури: культурна самобутність та взаємодія.
61. Франц Боас – засновник американської культурної антропології.
62. Маргарет Мід – представниця культурної антропології.
63. Концепція функціоналізму Броніслава Малиновського.
64. Едвард Сепір – засновник лінгвістичної культурної антропології
65. Федір Вовк про антропологічні особливості українського народу.
66. Іван Франко про найновіші напрямки в народознавстві.
67. Іван Франко про розвиток культури. Що таке поступ?
68. Основні напрямки еволюційної школи (етнографічний, історичний, географічний).
69. Шинкарук Володимир. Культура як спосіб людського буття.
70. Історична типологія культури та проблема її критеріїв.
71. Проблема періодизації культури.

72. Поняття культурно-історичної епохи. Чижевський Д. «Культурно-історичні епохи».
73. Предмет і завдання курсу «Історія світової культури».
74. Особливості Первісної культурно-історичної епохи. Е. Тайлор про первісну культуру.
75. Періодизація та особливості культури Стародавнього Єгипту.
76. Джерельна база, історія та особливості культури Східного Середземномор'я.
77. Періодизація та характерні риси староіндійської культури.
78. Типові риси давньокитайської культури та ментальність населення.
79. Особливості культури Стародавньої Греції.
80. Особливості культури Стародавнього Риму.
81. Особливості середньовічної культурно-історичної епохи.
82. Періодизація та особливості культури епохи Відродження.
83. Дж. Вазарі про культуру Ренесансу і «Життєписи найбільш визначних живописців, скульпторів і зодчих».
84. Наслідки Реформації та її культурно-історичне значення. Вебер М. «Протестантська етика і дух капіталізму».
85. Характерні риси новочасної культури. Р. Гвардіні про культуру Нового часу.
86. Типові риси естетики бароко. Бароко в літературі, архітектурі, живописі.
87. Характерні риси та принципи класицизму. Класицизм у драматургії, архітектурі, живописі.
88. Художньо-естетичні напрями доби Просвітництва: класицизм, ампір, реалізм, сентименталізм. Рококо як художньо-естетичний напрям.
89. Основні віхи історії та характерні риси культури XIX ст. Роль науки та техніки в культурі XIX ст.
90. Романтизм як художньо-естетичний напрям.
91. Реалізм як художньо-естетичний напрям XIX ст.
92. Натуралізм як художньо-естетичний напрям.
93. Імпресіонізм та постімпресіонізм як художньо-естетичні напрями.
94. Символізм як художньо-естетичний напрям.
95. Еклектизм у мистецтві XIX ст.
96. Особливості мистецтва XX ст. Модерністська та реалістична тенденції в культурі XX ст.
97. Течії модернізму: фовізм, кубізм, футуризм, конструктивізм, абстракціонізм, експресіонізм, дадаїзм, сюрреалізм.
98. Реалістичні тенденції в мистецтві др. пол. XX ст.
99. Постмодернізм у мистецтві: поп-арт, фотореалізм, сонористика, алеаторика, хеппенінг, мистецтво саморуйнації, концептуалізм.
100. Історія світової культури як єдність у множинності, цілісність у багатоманітності.
101. Актуальні завдання і методологічні проблеми дослідження української національної культури.
102. Етногенез та культурогенез українського народу.
103. Трипільська культура.
104. Північне Причорномор'я в формуванні давньої української культури.

105. Культура давніх слов’ян на території України.
106. Вплив християнства на культуру Київської Русі.
107. Соціокультурний феномен Київської Русі.
108. Культура Галицько-Волинського князівства.
109. Феномен українського Ренесансу: умови формування, специфіка, періодизація.
110. Феномен козацької культури.
111. Феномен українського бароко.
112. Просвітництво в українській культурі.
113. Класицизм в українській культурі.
114. Український романтизм як чинник національного відродження.
115. Українська культура першої половини XIX ст.
116. Реалізм в українській культурі.
117. Витоки українського модернізму.
118. Українська культура доби національного відродження.
119. Культура української діаспори.
120. Українська культура радянської доби.
121. Посттоталітаризм і сучасна українська культура.
122. Етика, мораль, моральність: етимологія та визначення.
123. Етика і релігія.
124. Порівняльний аналіз Старозавітної та Новозавітної моральних концепцій.
125. Християнська етична думка XX ст. та сучасної доби.
126. Християнське розуміння свободи.
127. Страждання у вимірі християнської етики.
128. Поняття смерті у християнській етиці.
129. Щастя у розмінні християнської етичної традиції.
130. Моральна ситуація сучасності в контексті етичних вчень.
131. Цінність людського життя та її загрози у сучасному світі.
132. Релігія: суть та структура поняття.
133. Основні релігієзнавчі концепції.
134. Структура та принципи релігієзнавства.
135. Особливості та загальна характеристика первісних релігійних уявлень.
136. Фетишизм як рання форма релігійності.
137. Магія як рання форма релігії.
138. Анімізм, аніматизм як ранні форми релігійності.
139. Тотемізм та його різновиди. Зоолатрія та фітолатрія.
140. Шаманізм та шаманська психотехніка.
141. Релігійні вірування Стародавнього Єгипту.
142. Даосизм як філософсько-релігійна система.
143. Конфуціанство – національна релігія Китаю.
144. Індуїзм.
145. Джайнізм.
146. Сикхізм.
147. Юдаїзм.
148. Течії та різновиди буддизму.
149. Витоки християнства.

150. Біблія – священна книга християн.
151. Православ'я: особливості віровчення, культу та церковної організації.
152. Католицизм: особливості віровчення, культу та церковної організації.
153. Протестантизм: особливості віровчення, культу та церковної організації.
154. Класифікація неорелігійних течій. Загальна характеристика однієї із класифікаційних груп.
155. Християнство в Україні: історія та сучасність.
156. Становлення релігії як соціального явища та його вплив на політику держави.
157. Політично-релігійні відносини в конкретних моделях суспільного устрою.
158. Релігія і політика ісламських країн світу.
159. Релігійні організації і рухи та їхнє місце в політичній системі суспільства.
160. Моделі державно-церковних взаємин.
161. Політичні аспекти буддійської доктрини.
162. Проблема ісламського фундаменталізму.
163. Суть та характеристика основних нетрадиційних релігій.
164. Соціально-політичні, психологічні, етнічні підґрунтя релігійних конфліктів.
165. Політизація церковно-релігійного життя в Україні: суб'єктивні та об'єктивні прояви.
166. Геополітичний контекст релігійно-політичних процесів у сучасній Україні.
167. Законодавче забезпечення свободи совісті та державна політика у сфері релігії в Україні.

Список літератури

1. Аристотель. Нікомахова етика / Пер. з давньогрец. Київ, 2002. https://www.ae-lib.org.ua/texts/aristoteles__nicomachean_ethics__ua.htm
2. Академічне релігієзнавство / під ред. Колодного А.М. Київ, 2000.
3. Антологія українського міфу у 3т. / За заг. ред. В. Войтович Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2007.
4. Арцишевкий Р. Філософська антропологія. Ч. 1, 2. Луцьк, 2011.
5. Больнов О. Зустріч // Ситниченко Л.А. Першоджерела комунікативної філософії. Київ, 1996.https://shron1.chtyvo.org.ua/Habermas_Jurgen/Komunikatyvna_dia_i_dyskurs.pdf
6. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. Москва,1989.
7. Барт Р. Від твору до тексту / переклад Юрія Ґудзя. Антологія світової літературної-критичної думки XX ст. / За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид., доповнене. Львів: Літопис, 2001.
8. Бистрицький Є. Філософський образ культури та світ національного буття // Феномен української культури. Київ, 1996.

9. Бичко І. В. Український національний характер: персоналістський підхід // Філософсько-антропологічні читання ’96 . Випуск 2. Київ, 1997.

10. Брильов Д. Релігієзнавство. Навчальний посібник. Київ, 2018.

11. Войтила К. Пам'ять та ідентичність : бесіди на зламі тисячоліть / Пер. з іт. М. Прокопович. Львів, 2005.

12. Войтила К. Любов і відповідальність / пер. Г. Кришталь. http://mirror01.iptelecom.net.ua/~secretar/volodymyr/KWojtyla-lubovtavidpov.doc

13. Глобальні трансформації у сфері культури: виклики сьогодення. Матеріали Міжнародної наукової конференції (м. Львів, 29-30 жовтня 2021 р.). Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/materialy-konferentsiia-2021.pdf?fbclid=IwAR3_m3rGmvk1r6C1jv9zjM3TwTxTBWh5eQnTxmvG8NGeDP0-NkScAfIl8t4

14. Головащенко С. Історія християнства. Київ,1998.

15. Горський В. Біля джерел. Нариси з історії філософської культури України. Київ, 2006.

16. Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. Київ, 2000.

17. Гумбольдт В. Язык и философия культуры. М., 1985.

18. Дарморіз О. Міфологія. Львів, 2010.

19. Енциклопедія постмодернізму / Пер. з англ. Київ, 2003.

20. Етика /під ред. Аболіної Т. Київ, 1994.

21. Обер Ж.-М. Моральне богослов’я. Львів, 1994.

22. Журне Ш. Христианские требования к политике. Київ, 1998.

23. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: Панорама новітньої науки / пер.з фр. В.Шовкун. Київ, 1998. http://izbornyk.org.ua/jruss/russ.htm

24. Зіммель Г. Філософія культури. Том перший. 1996. https://ibib.ltd.ua/tom-pervyiy-filosofiya.html

25. Зінько С. Іслам у сучасній світовій політиці. Львів, 2005

26. Історія релігії в Україні: в 10 т. /під ред. проф. Колодного та ін. Київ, 1998-2004;

27. Історія світової культури: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. Київ, 2000.

28. Історія української культури: в 5 т. // За заг. ред. П. Толочко, В. Александрович. Київ, 2003.

29. Історія мистецтва: від найдавніших часів до сьогодення / За заг.ред. Стівена Фартінга. Харків, 2019.

30. Історія української культури: побут, письменство, мистецтво, театр, музика. / за заг. ред І. Крип'якевича. Київ, 1994.

31. Калашник А. Загальні методи вивчення предмета християнська етика. Львів, 2001.

32. Кашуба М. Історія української культури. Львів, 2011.

33. Кислюк К., Кучер О. Релігієзнавство. Кондор, 2009.

34. Кримський С. Архетипи української ментальності // Проблеми теорії ментальності. Київ, 2006

35. Культурологія: енциклопедичний словник / за ред. д-ра філос.наук, проф. В.П.Мельника. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013.

36. Культура і побут населення України: Навч. посібник / Під. ред. Наулко В. І., Артюх Л. Ф. Київ, 1993.

37. Культура українського народу: Навч. посібник / Русанівський В. М., Вервес Г. Д., Гончаренко М. В. та інші. Київ, 1994.

38. Курас І., Рибачук М., Фещенко П. Релігія і політика в сучасній Україні. Київ, 2000.

39. Курс лекцій з української та зарубіжної культури: Навчальний посібник / За ред. Л. Дещинського. Львів, 1999.

40. Леві-Строс К. Структурна антропологія /пер. з фр. З. Борисюк. Київ, 1997.

41. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / За ред. Яртися А. В., Мельника В. П. Львів, 2005.

42. Ліщинська-Милян О. Прикладна етика. Львів, 2010.

43. Лотман Ю. Избр. статьи: В 2т. Таллин, 1992-1993.

44. Лотман Ю. Семиотика // Культурология. XX век. Словарь. Спб., 1997.

45. Лук М. Етичні ідеї в філософії України другої половини XIX-поч. XX ст. Київ, 1993.

46. Людина в сучасному світі: філософсько-культурологічні виміри. Львів, 2012.
47. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. Київ, 1992.
48. Малахов В. Етика. Київ, 1996.
49. Марусяк М. Моральне богослов'я. Снятин, 2000.
50. Методологічні проблеми культурної антропології та етнокультурології: Зб. наук. пр./Б.А. Головко та ін. Київ, 2011.
51. Нельговський Б. Українське мистецтво: від найдавніших часів до початку XX ст. Київ, 1976.
52. Основи художньої культури. Ч.1.: Теорія та історія світової художньої культури: Навч. посібник для вищ. навч. закладів / За ред. В. Лозового, Л. Анучиної. Харків, 1997.
53. Послання Папи Івана Павла II / Пер. з англ. М. Зубрицька [та ін.] ; Львів, 2001.
54. Пітусь Л., Стеценко В. Культурологічно-релігієзнавчий практикум. Навчально-методичний посібник. Львів, 2011.
55. Полікарпов В. Лекції з історії світової культури. Харків, 1990.
56. Попович М. Нарис історії культури України. Київ, 1998.
57. Проблема человека в западной философии. СПб, 1988.
58. Релігієзнавство/ під ред Яроцького П.Л. Київ, 2004;
59. Релігієзнавство/ під ред. В.І. Лубського. Київ, 2000;
60. Релігієзнавчий словник. Київ,Четверта хвиля, 1996.
61. Релігійна свобода і права людини. Правничі аспекти. У 2 т. Львів, 2001.
62. Семенюк Е., Мельник В. Філософія науки та техніки. Львів, 2012.
63. Семчишин М. Тисяча років української культури. Київ, 1993.
64. Сінькевич О. Основи культурології. Львів, 2009.
65. Сінькевич О. Етика. Курс лекцій. Львів, 1999.
66. Сковорода Г. Пізнай в собі Людину. Львів, 1995. https://chtyvo.org.ua/authors/Skovoroda/Piznai_v_sobi_liudynu_zbirka/
67. Ситник О. Культурна антропологія: Походження людини і суспільства. Львів, 2012.
68. Степаненко В. Етика в проблемних і аналітичних задачах. Навч. посібник. Київ, 1998.
69. Степовик Д. Релігії світу. Київ, 1993;

70. Стеценко В. Філософія релігії: В 2 ч. Львів, 2011.

71. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник / Горбач Н., Гелей С., Росінська З. Львів, 1992.

72. Толерантність як соціокультурний феномен: світоглядно-методологічний аспект. Львів, 2012.

73. Український живопис: Сто вибраних творів. Альбом / Авт.-упорідн. Ю. В. Беличко. Київ: Мистецтво, 1989.

74. Феномен української культури: методологічні засади дослідження / за ред. В.Шинкарука. Київ, 1996

75. Фуко М. Слова и вещи. Археология гуманитарных наук. М., 1994.

76. Християнська етика. Навчально-методичний посібник. Львів, 1998.

77. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посібник / Н. Миропольська, Е. Бєлкіна, Л. Масол, О. Оніщенко. Київ, 2001.

78. Ходж А. Історія мистецтва. Харків, 2012

79. Шейко В., Тишевська Л. Історія української художньої культури: Підручник. Харків, 1999.

80. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія.Течії і напрями. Хрестоматія. Київ, 1996.

81. Шинкарук В. Антропологічний поворот в українській філософії другої половини XX сторіччя. https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd/article/download/266/270/523

82. Шостек А. Бесіди з етики. Львів, 1999.

83. Шуба О. Релігія в етнонаціональному розвитку України. Київ, 1999.

84. Яртись А., Васьків А. Релігієзнавство. Київ, 2011.